

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR

Materiál na rokovanie HSR SR
Dňa 21. augusta 2023

č. 2)

Stanovisko k Nariadeniu vlády Slovenskej republiky o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vybraným skupinám štátnych príslušníkov tretích krajín vo vybraných zamestnaniach v oblasti priemyslu.

Všeobecne k návrhu:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predkladá na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vybraným skupinám štátnych príslušníkov tretích krajín vo vybraných zamestnaniach v oblasti priemyslu (ďalej len „návrh nariadenia“) ako iniciatívny materiál.

Právnu úpravou sa navrhuje umožniť udelenie národného víza na účel zamestnania z dôvodu záujmu Slovenskej republiky štátnym príslušníkom Arménskej republiky, Azerbajdžanskej republiky, Bosny a Hercegoviny, Čiernej Hory, Gruzínska, Kazašskej republiky, Kirgizskej republiky, Moldavskej republiky, Severomacedónskej republiky, Srbskej republiky, Tadžickej republiky, Turkménska, Ukrajiny alebo Uzbeckej republiky, ktorí budú zamestnaní v zamestnaní podľa štatistickej klasifikácie zamestnaní

- a) 8211000 – montážny pracovník (operátor) v strojárkej výrobe,
- b) 8212002 – montážny pracovník (operátor) elektronických zariadení,
- c) 8344000 – operátor vysokozdvížneho vozíka,
- d) 7212002 – zvärač kovov,
- e) 7223003 – obrábač kovov,
- f) 7411001 – stavebný a prevádzkový elektrikár.

Potreba prijatia tejto právnej úpravy vychádza z naliehavosti situácie u niektorých povolaniach, ktoré sú dlhodobo identifikované ako zamestnania s nedostatkom pracovnej sily, najmä v rozširujúcej sa automobilovej výrobe. Platnosť parametrov a podmienok sa navrhuje na obdobie kalendárneho roka s možnosťou úpravy v prípade potreby zohľadnenia aktuálnej situácie na trhu práce v Slovenskej republike. Navrhuje sa národné víza udeliť spolu v počte najviac 2 000 v kalendárnom roku. Účinnosť sa navrhuje od 1. januára 2024.

Návrh nariadenia vlády je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

Predložený návrh nariadenia vlády bude mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, pozitívny sociálny vplyv a nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, vplyv na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana a na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh nariadenia bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania v dňoch 19. júla až 8. augusta 2023 a bolo k nemu vznesených 30 pripomienok, z toho 8 zásadných. Materiál sa na rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky prekladá s rozpormi uvedenými vo vyhlásení predkladateľa.

Návrh nariadenia vlády nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Stanovisko AZZZ SR :

Navrhujeme zapracovať do materiálu aj možnosť, aby o národné víza mohli žiadať aj personálne agentúry s uvedením užívateľského zamestnávateľa, ku ktorému bude zamestnanec pridelený a počas platnosti národného víza (1 rok).

Žiadame o navýšenie množstva počtu udelenia národných víz na 5000 národných víz za kalendárny rok.

Zdôvodnenie:

1. Dopyt po pracovníkoch na pozíciách podľa kódov

- a) 8211000 – montážny pracovník (operátor) v strojárkej výrobe,
- b) 8212002 – montážny pracovník (operátor) elektronických zariadení,
- c) 8344000 – operátor vysokozdvížneho vozíka,
- d) 7212002 – zvarač kovov,
- e) 7223003 – obrábač kovov
- f) 7411001 – stavebný a prevádzkový elektrikár

ďaleko prevyšuje počet voľných pracovníkov na trhu práce. Možno skonštatovať, že uvedené profesie na trhu práce prakticky nie sú.

Iba VW SK podľa verejných informácií od septembra 2023 ide prijať okolo 1000 operátorov výroby. Rovnako chcú navyšovať aj stavy iní veľkí automobiloví producenti a veľkí zamestnávateľia. Napriek tomu, podľa návrhu Nariadenia Vlády SR, Národné víza je možné udeliť spolu v počte 2 000 národných víz v kalendárnom roku.

V porovnaní, napríklad pre vodičov kamiónov podľa Nariadenia vlády č. 113/2023 Z.z. možno udeliť až 5000 ks národných víz ročne a to pre:

8332006 – vodič ťažkého nákladného vozidla, kamiónu (medzinárodná doprava)

8332007 – vodič ťažkého nákladného vozidla, kamiónu (vnútroštátna doprava), spolu v počte najviac 5 000 národných víz.

Možno skonštatovať, že pracovníkov podľa menovaných profesií chýba v priemysle niekoľko násobne viac a aj počet 5000 ks bude iba slabou náplasťou na zaplátanie nedostatku na trhu práce.

Ďalej návrh nariadenia vlády o udelení národných víz vybraným skupinám štátnych príslušníkov tretích krajín vo vybraných zamestnaniach v oblasti priemyslu, **žadame rozšíriť** o nasledovné povolania podľa štatistickej klasifikácie zamestnaní:

5153003 - Údržbár

8141000 – Operátor stroja na výrobu výrobkov z gummy

8219003 - Montážny pracovník v chemickej, gumárenskej a plastikárskej výrobe

Svoju žiadosť odôvodňujeme skutočnosťou, že tieto povolania sú dlhodobo v zozname Nedostatkových profesií a v týchto profesiách sa spoločnostiam dlhodobo nedarí obsadzovať voľné pracovné pozície občanmi SR.

Evidujeme nedostatok vhodných kvalifikovaných uchádzačov o zamestnanie - s požadovaným SŠ vzdelaním, schopných pracovať fyzicky v nepretržitej prevádzke a so základnou znalosťou práce s PC. Výberové konania sa uskutočňujú pravidelne aj v spolupráci s ÚPSVaR, napriek tomu pre nedostatočný počet vhodných uchádzačov máme pracovné miesta neobsadené.

Je nemožné konkurovať pri zamestnávaní občanov tretích krajín Nemecku a Rakúsku, ale už sa stávame nekonkurencieschopnými pri zamestnávaní týchto osôb aj voči krajinám V4.

Zjednodušenie procesu zamestnávania občanov tretích krajín minimálne v nedostatkových profesiách, by aspoň čiastočne uľahčilo problémy s nedostatkom pracovnej sily.

Záver :

AZZZ SR odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie až po zapracovaní uvedených pripomienok..